

ULTRASONOGRAFIA SUTKÓW u dzieci

Katarzyna Czerwińska

Anna Jakubowska

Zakład Radiologii Pediatrycznej
WUM

WSKAZANIA DO BADANIA USG SUTKÓW

GINEKOMASTIA

PRZEDWCZESNE POWI KSZENIE SUTKÓW

ZNACZ CA ASYMETRIA SUTKÓW

BÓL, WYCIEK

OBJAWY STANU ZAPALNEGO

NIEPRAWID/ OWA MASA

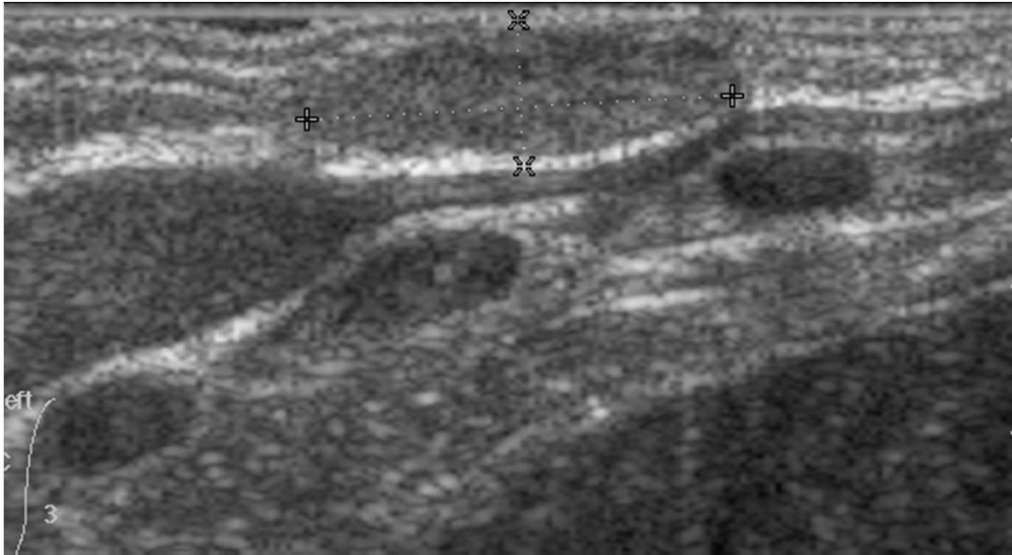
ROZWÓJ SUTKÓW

ROZWÓJ SUTKÓW

1. etap ó w yciu pŁdowym:

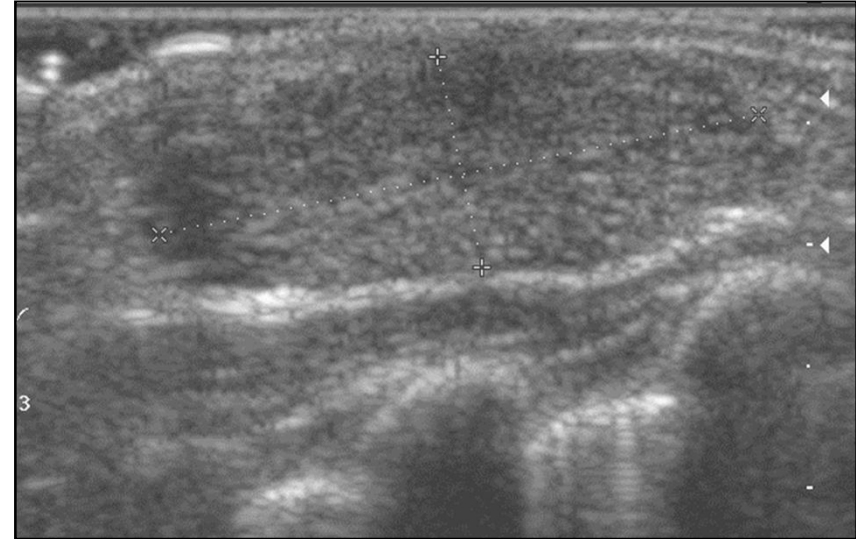
- u obu pŁci
  - zawi zek narz du
  - pierwotne przewody wyprowadzaj ce
  - przed pokwitaniem ó pojedyncze
- rozgaŁzione przewody wyprowadzaj ce i
tkanka Łczna

SUTEK NIEMOWL CY

DZIEWCZYNKI

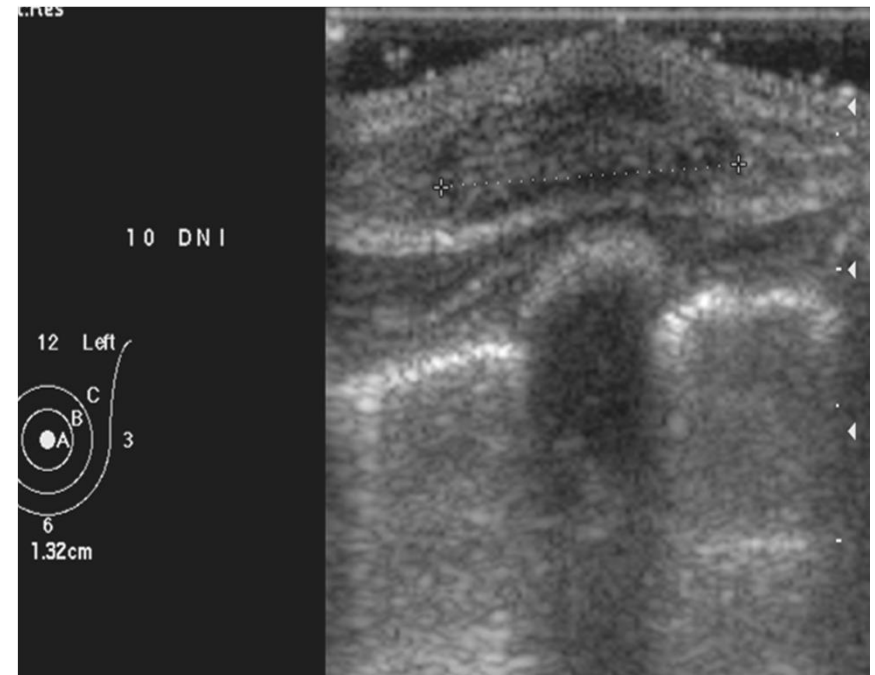
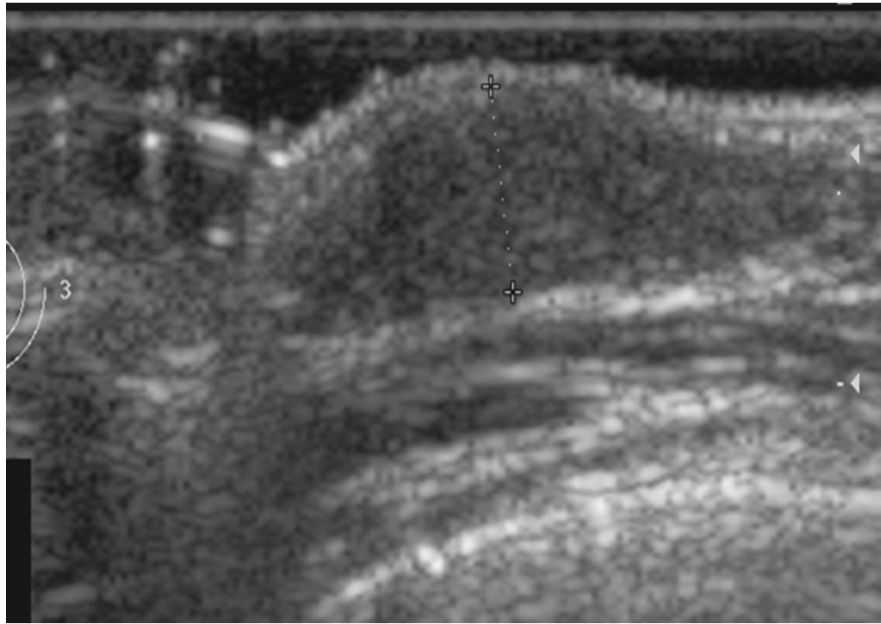
0 - 1 r. . (2 r. .)

CH/ OPCY

0 - 1/12

FIZJOLOGICZNA GINEKOMASTIA NOWORODKOWA

U obu pęci

Hormony matki

Obustronnie palpacyjna masa

Poszerzenie przewodów wyprowadzających

Utrzymuje się do 6-12m

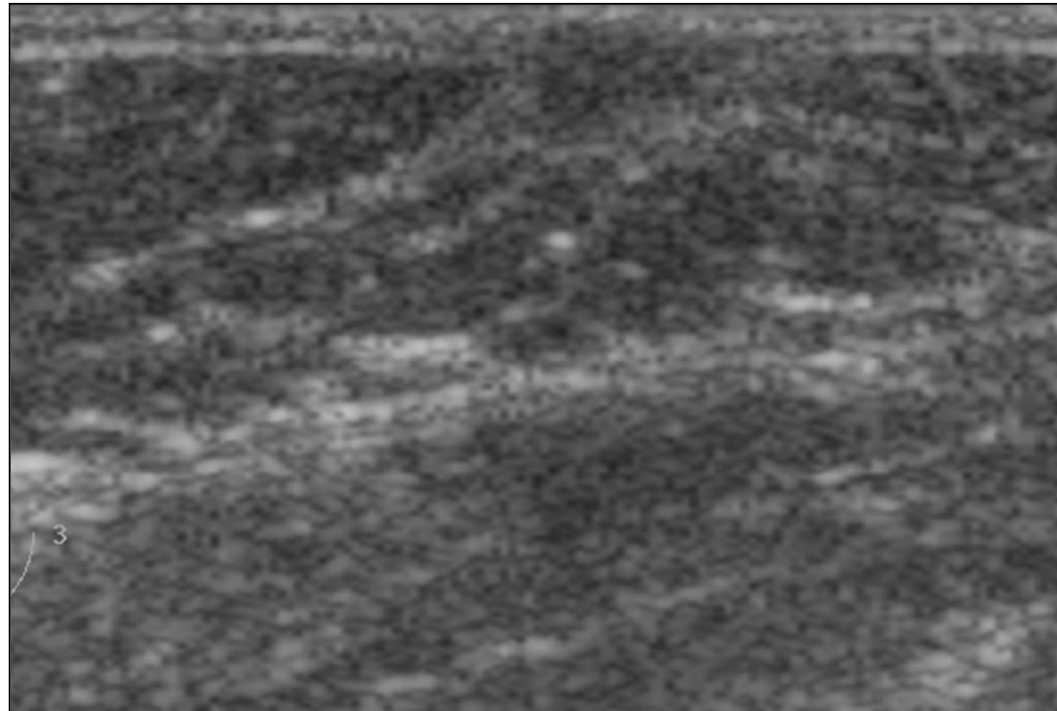
ROZWÓJ SUTKÓW cd

2. etap ó w okresie dojrzewania:

- początek - **THELARCHE 8-13r**
- wzrost stężenia estrogenów i progesteronu
- wydłużenie, rozgałęzianie przewodów wyprowadzających
- powstawanie przewodów kołcowych
- jednostka przewodowo-zrazikowa
- skala Tannera 1-5
- rozwój asymetryczny, jednostronny

SUTEK DZIECI CY

TANNER 1

**Przed thelarche
Za brodawk sutkow
Ma~~ć~~, le odgraniczony
obszar hiperechogenny**

DZIEWCZYNKI

CH/ OPCY

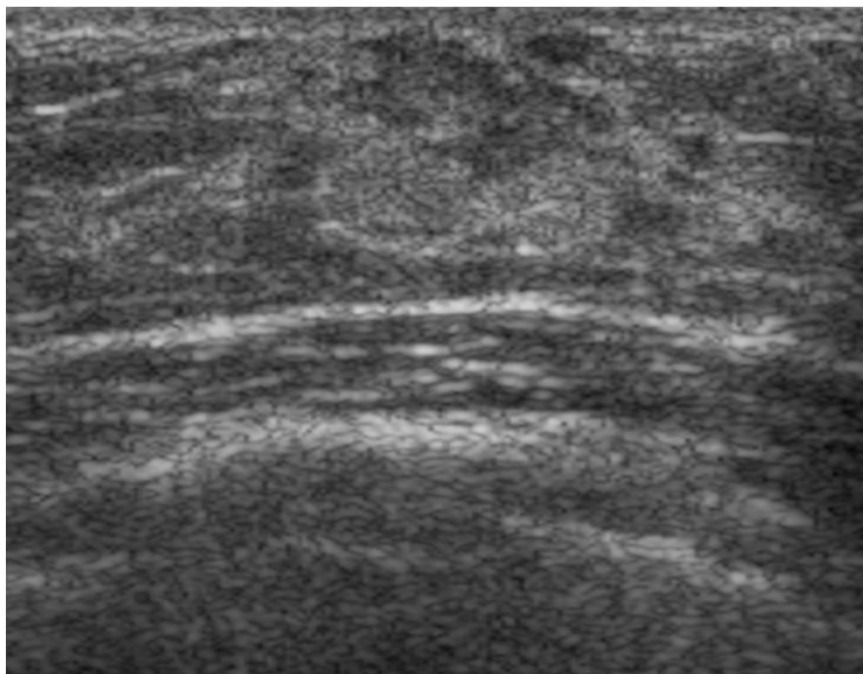
2 - 7 r.

OD 1/12

TANNER 2

STADIUM P CZKA

Za brodawk sutkow

Hiperechogenny obszar

Centralnie ma

hipoechogenne

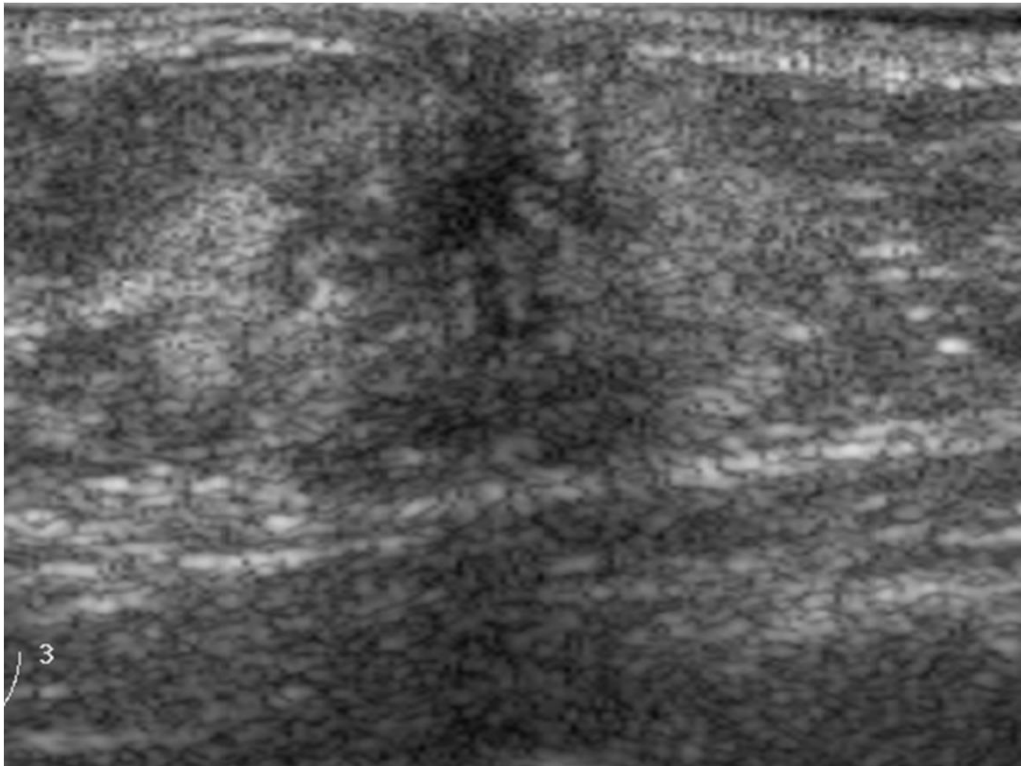
struktury cylindryczne

(przewody

wyprowadzaj ce)

TANNER 3

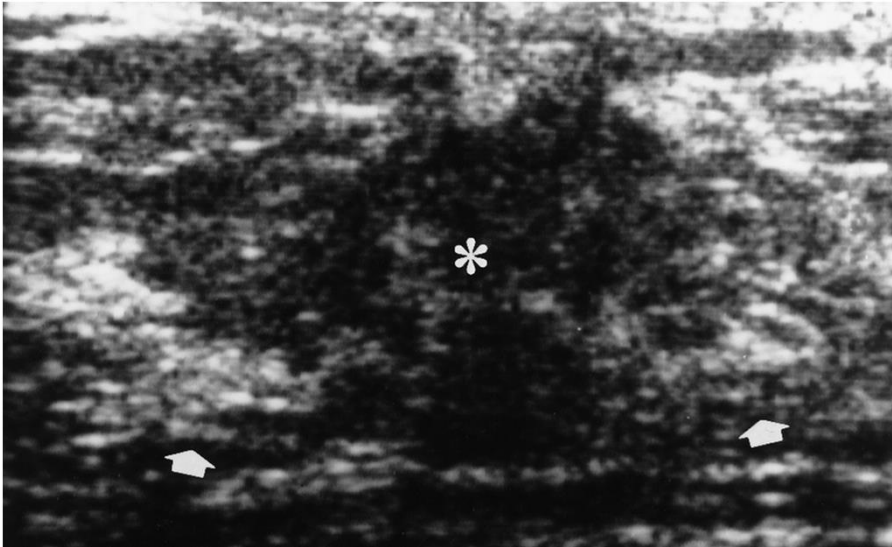
Klinicznie: powiększenie sutka z jego uwypukleniem

Powiększenie
hipoechogenego
centrum za brodawki
Liczne linijne przewody
(rozciągają się z
obwodów do centrum)
Rozrost obwodowej
tkanki gruczołowej
(obszaru
hiperechogenego)

TANNER 4

Etap przejściowy

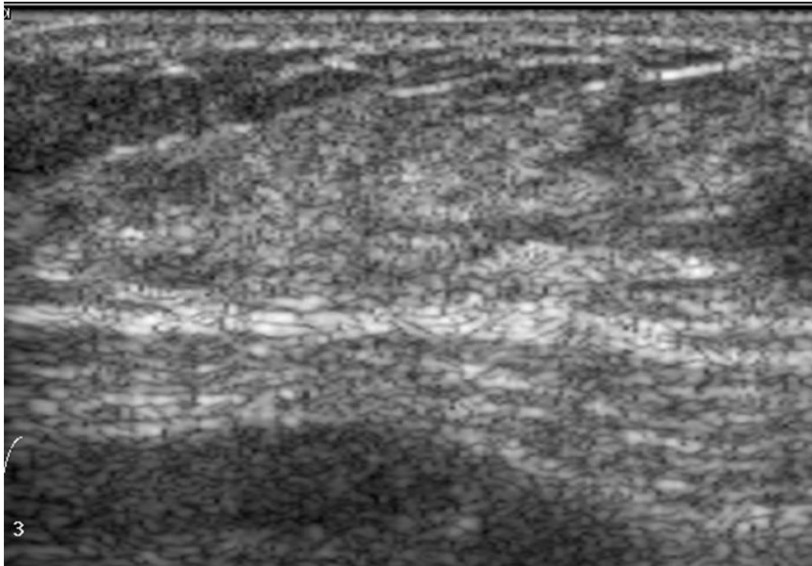
Za brodawk
hipoechogenny obszar

Zwiększa się ilość tkanki
gruczołowej i włóknistej

Mniej widoczne przewody
wyprowadzające

TANNER 5

DOJRZA/ Y SUTEK

**Tkanki włknista,
gruczołowa i tłuszczowa**

**Podskórna tkanka
tłuszczowa**

Hipoechogenne zraziki

**Echogeniczna tkanka
włknista**

**Przewody wyprowadzające
szerokości do 2mm**

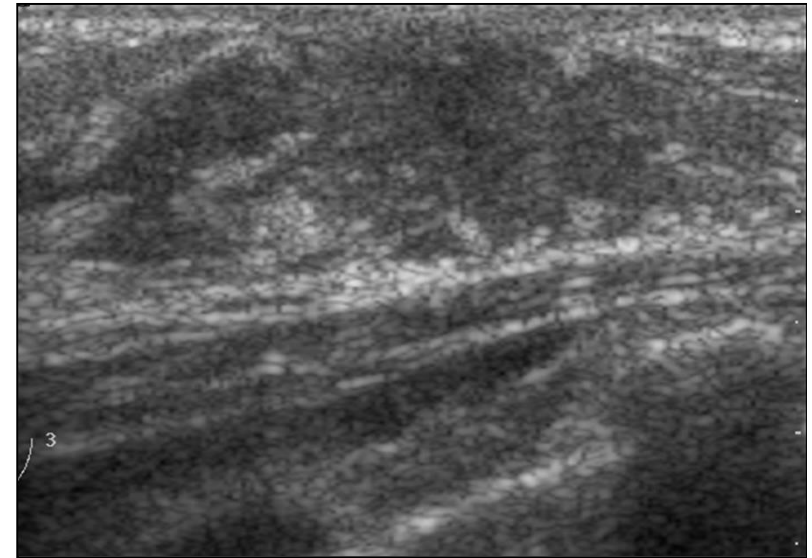
THELARCHE PRECOX

THELARCHE PRECOX - PRZEDWCZESNY IZOLOWANY ROZWÓJ SUTKÓW

dziewczynki 2 - 7 r. .

TKANKA GRUCZO/ OWA SUTKA

Asymetrycznie, jednostronnie

MACICA I JAJNIKI →
WIEK KOSTNY → **W NORMIE WIEKU**
POZIOM HORMONÓW →

PRZEDWCZESNE DOJRZEWANIE

występuje objawy dojrzewania u
dziewczynek przed 8 r.

ROZWÓJ CECH PŁCIOWYCH

(POWIKSZYWIENIE SUTKÓW)

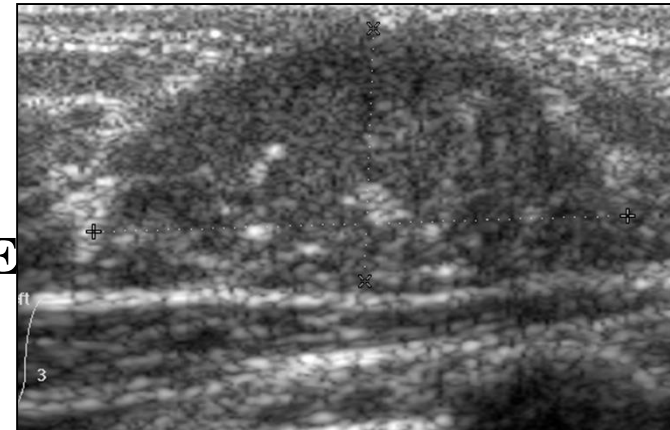
ZWIĘKSZENIE SZYBKOCIE WZRASTANIA

PRZYSPIESZENIE WIEKU KOSTNEGO

MACICA, JAJNIKI - JAK W OKRESIE DOJRZEWA

wzrost kostny niski

nieprawidłowe proporcje ciała

GINEKOMASTIA

GINEKOMASTIA

- nadmierny rozwój męskiego gruczołu piersiowego

FIZJOLOGICZNA:

**NOWORODKOWA ó obustronne powiększenie sutków w
odpowiedzi na hormony matki
(w USG Tanner 1)**

POKWITANIOWA:

IDIOPATYCZNA

PODWOJNY STOSUNEK E//T

HIPOGONADYZM

GUZY NADNERCZY, PRZYSADKI, JĄDRA (estrogeny)

PNN, MARSKOŚĆ WŁOSIANY

NADCZYNNY TARCZYCY

POLEKOWE

GINEKOMASTIA POKWITANIOWA

KLINICZNIE:

Twardy podotoczkowy guzek

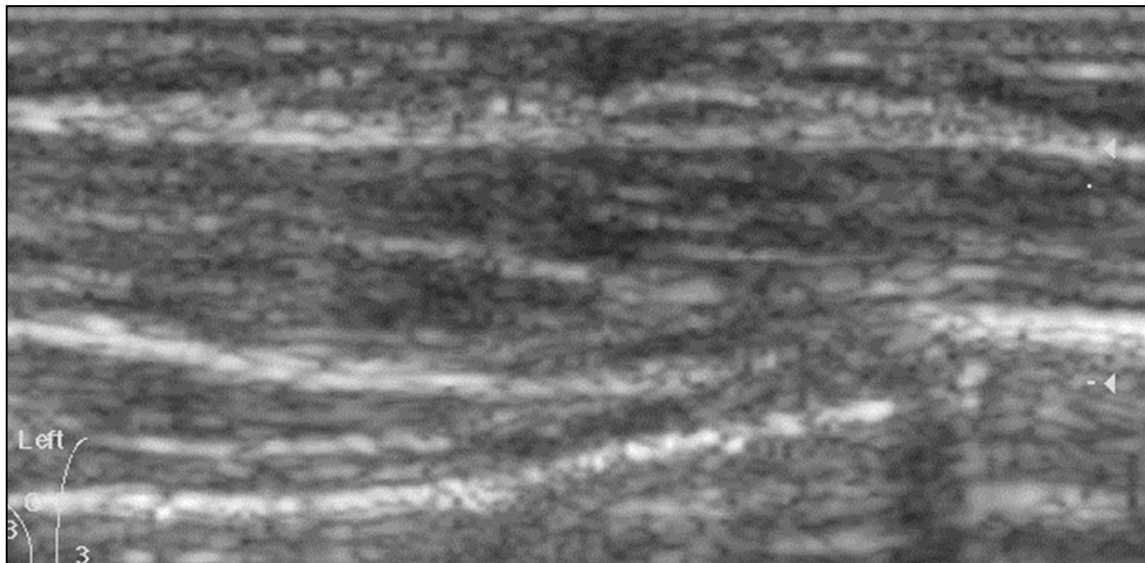
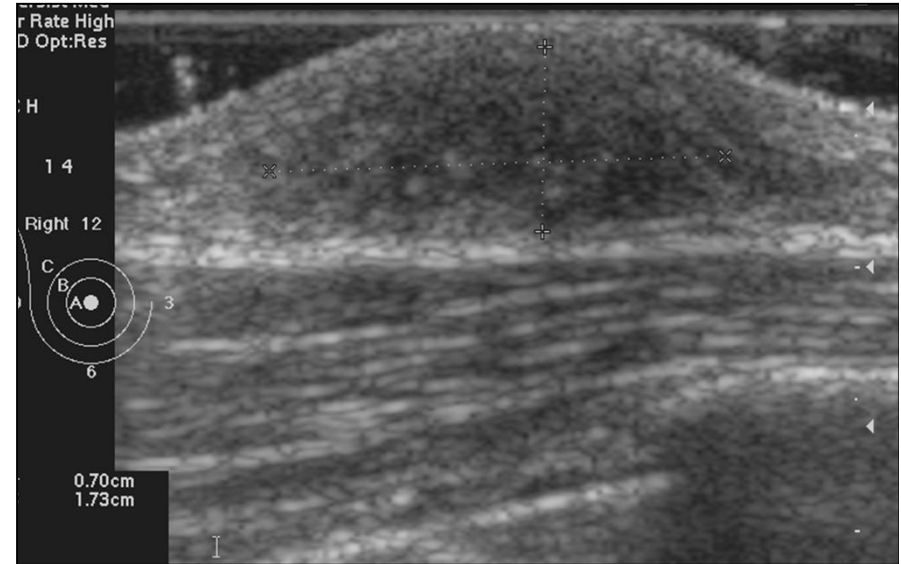
Bolesny

Asymetria sutków

W USG

zwiększenie tkanki

okolicznej brodawkowej o Tanner 1

GINEKOMASTIA POKWITANIOWA

Do 75% zdrowych chłopców

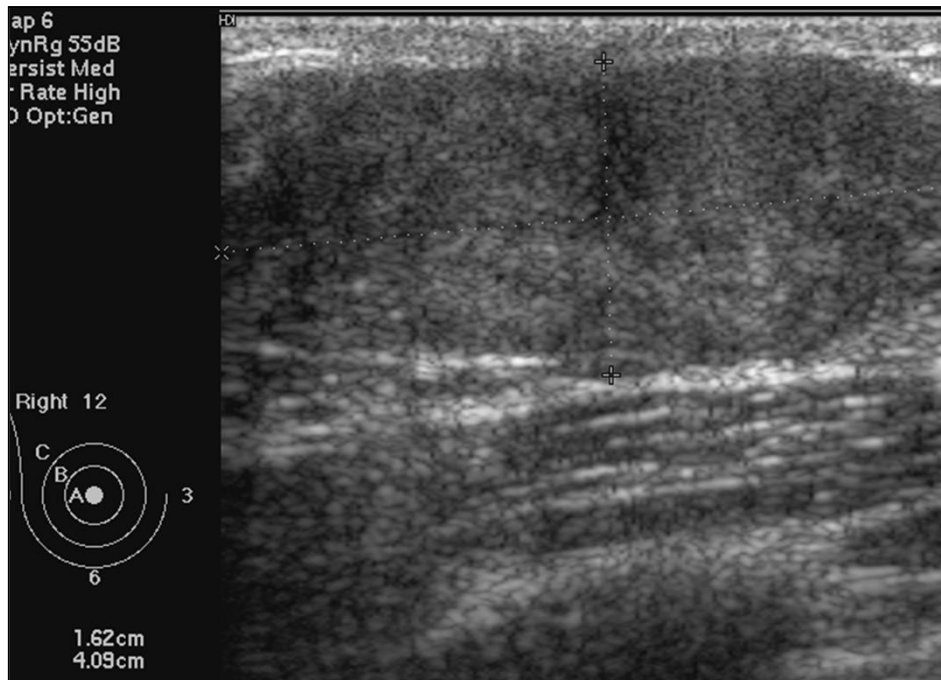
Na rok przed początkiem dojrzewania ok. 13-14r

Trwa 1-2 lata

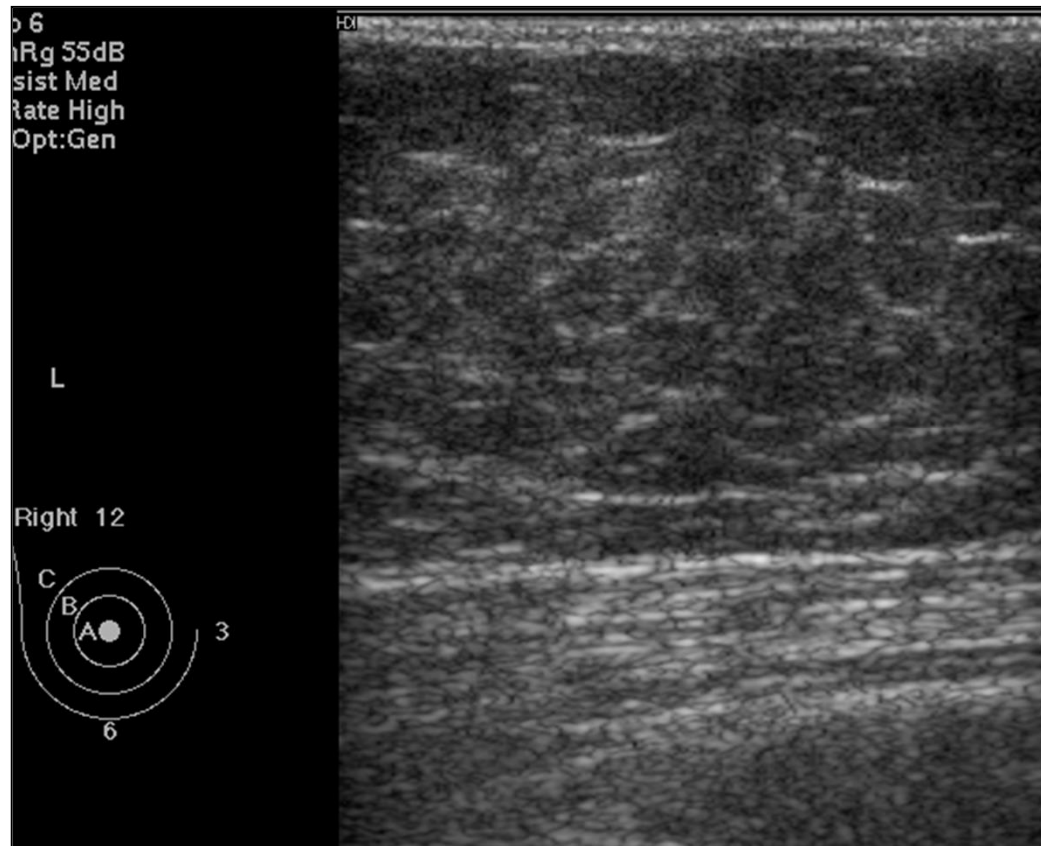
Jedno-/obustronnie

Cecha rodzinna

Nieprawidłowy stosunek testosteronu do estrogenów

STEATOMASTIA

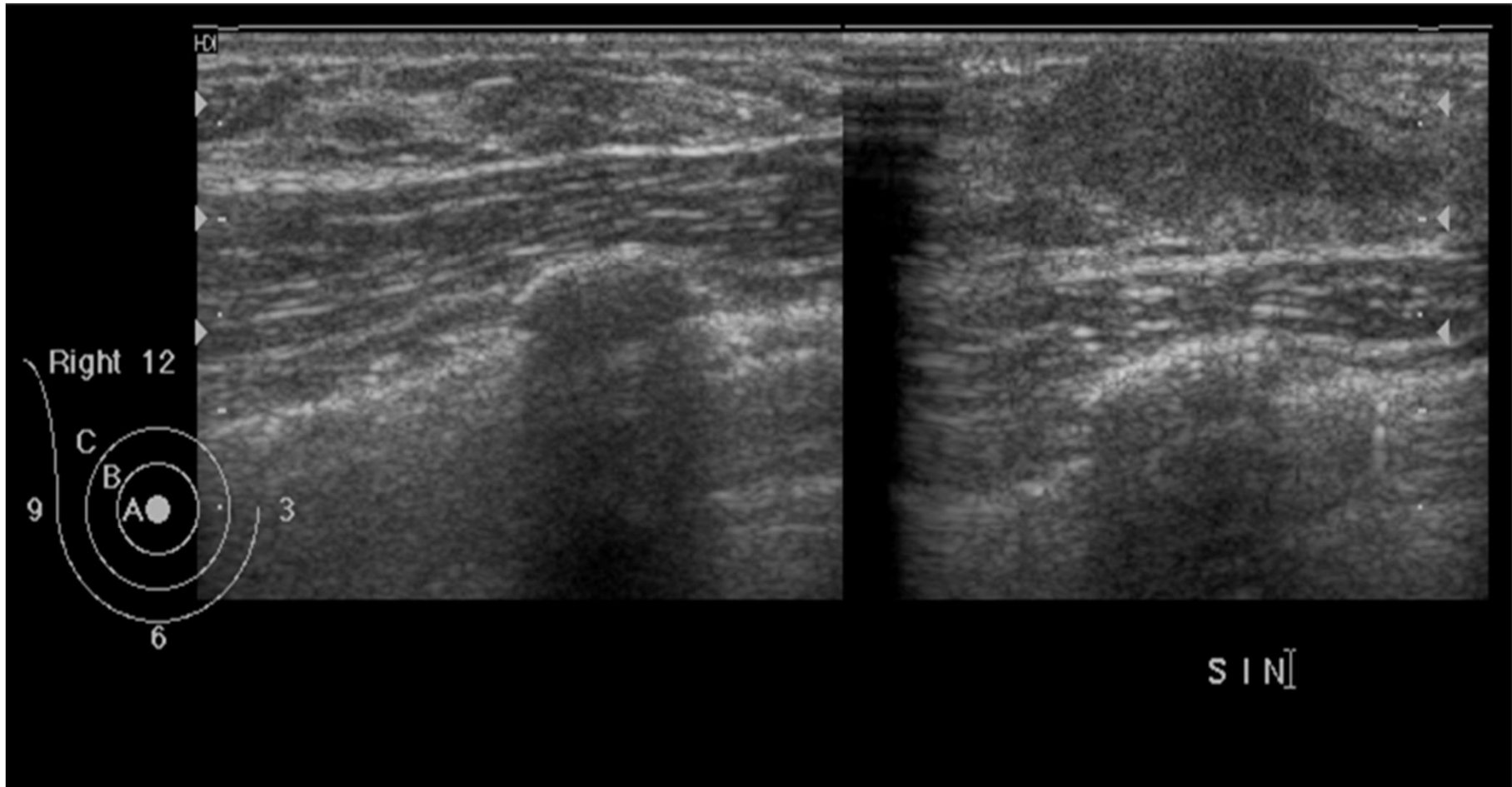

**Powiększenie sutków
z powodu otyłości**

PALPACYJNIE WYCZUWALNY GUZEK SUTKA

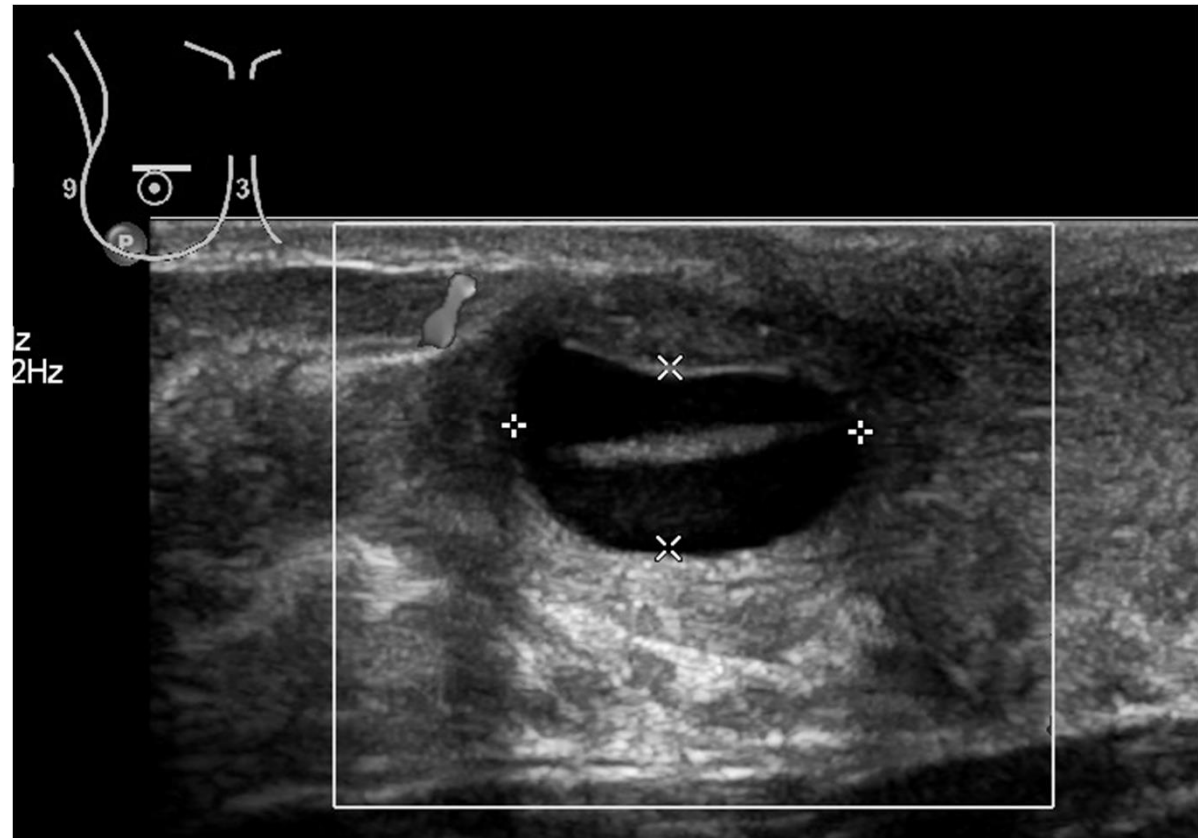
- ó Tkanka gruczołowa (asymetryczny rozwój)
- ó Torbiele
- ó Stany zapalne
- ó Guzy lite

ASYMETRIA

TORBIEL ZABRODAWKOWA

- É Pojedyncze/mnogie
- É Bezechowa/
echogenne odbicia/
poziom p~~Ł~~n-p~~Ł~~n
- É Za brodawk
- É Do 20mm rednicy
- É Obustronnie
- É Nastolatki

TORBIEL MLECZNA

É **Kobiety w fazie laktacji**

É **NOWORODKI OBU P/ CI**

É Niedro no przewodu mlekowego

É Niejednorodna torbielowata zmiana

É Obszary hipo- i hiperechogenne

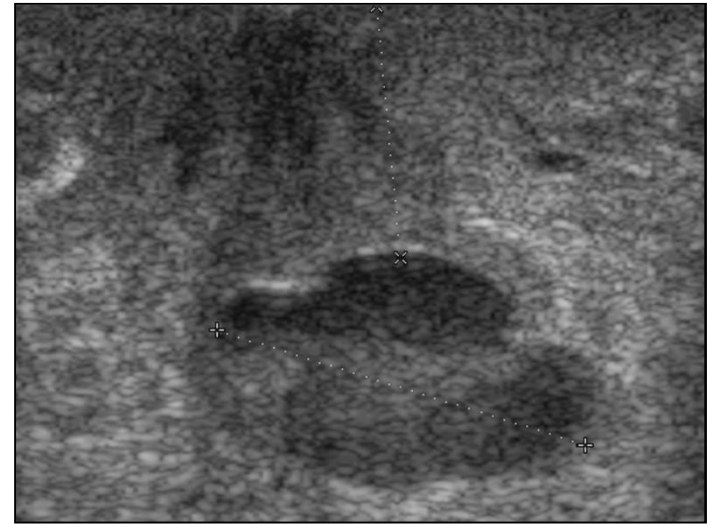
É Poziom t~~ę~~szcz-p~~ę~~n

É Aspiracja ó mleczna substancja

STANY ZAPALNE

cz sto w okresie laktacji

rzadko -

DZIEWCZYNKI W OKRESIE DOJRZEWANIA

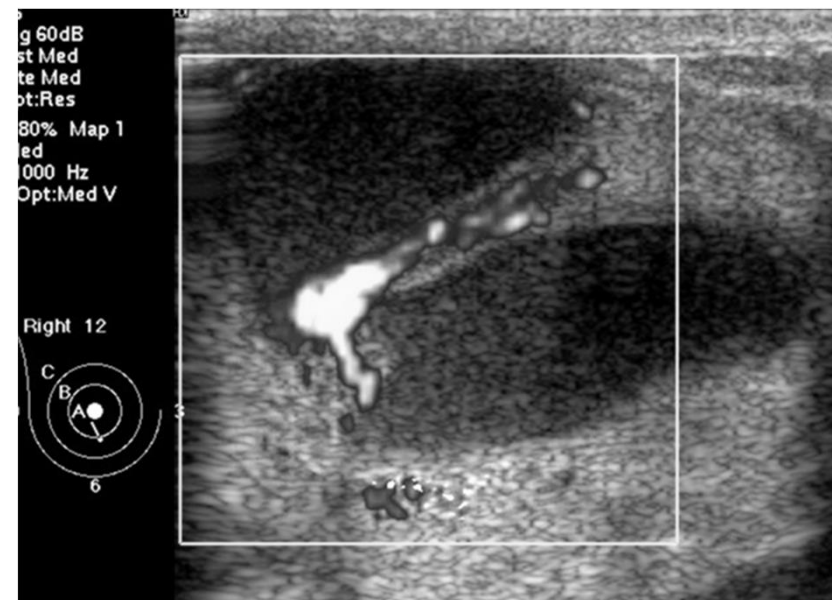
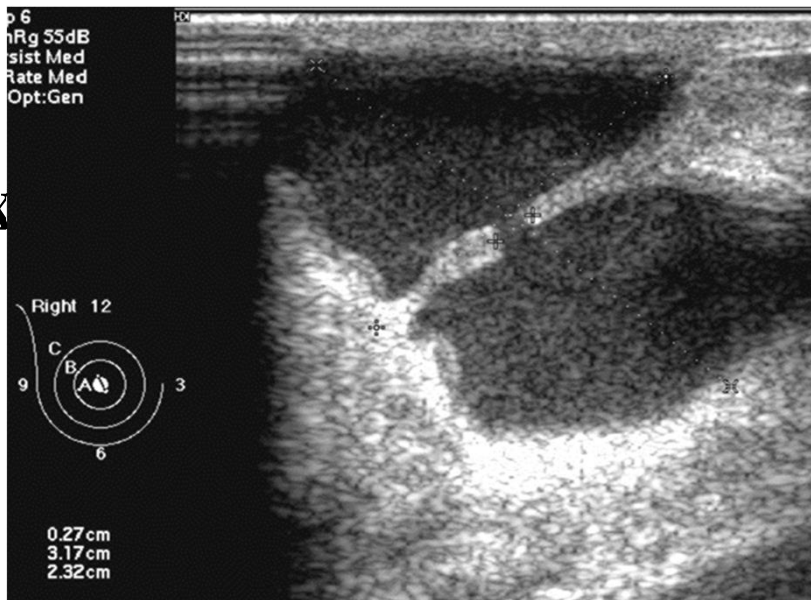
zaka ona torbiel, ropie , naciek zapalny

CH/ OPCY - GINEKOMASTIA

DZIEWCZYNNKA 13 L

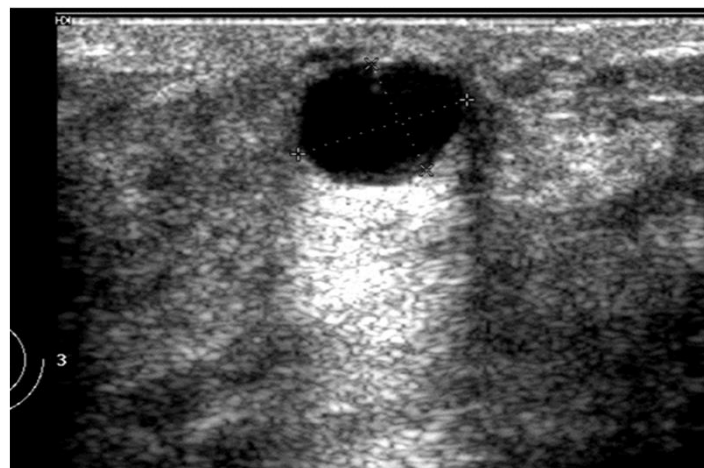
TORBIEL ZAKA ONA SUTEK PRAWY

É DEX

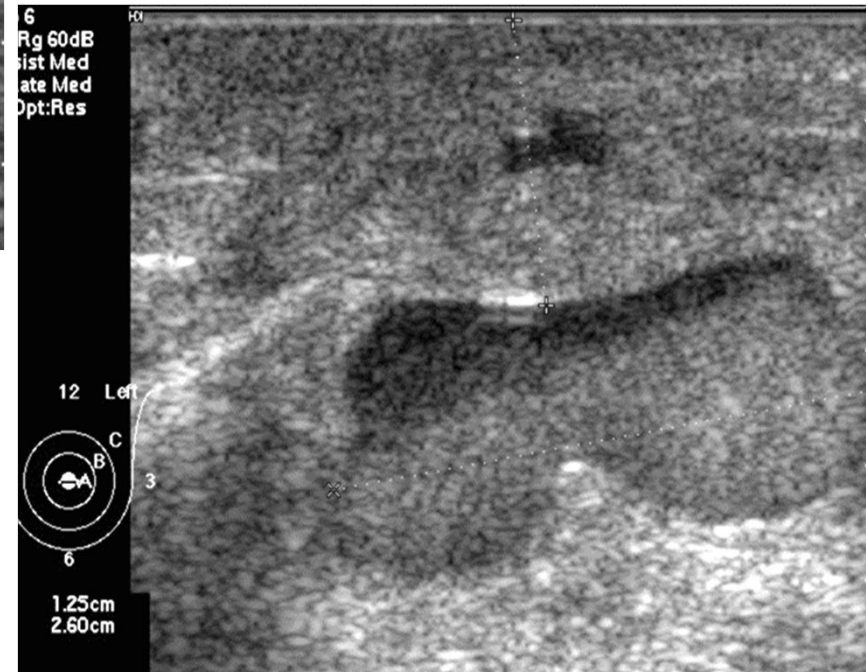
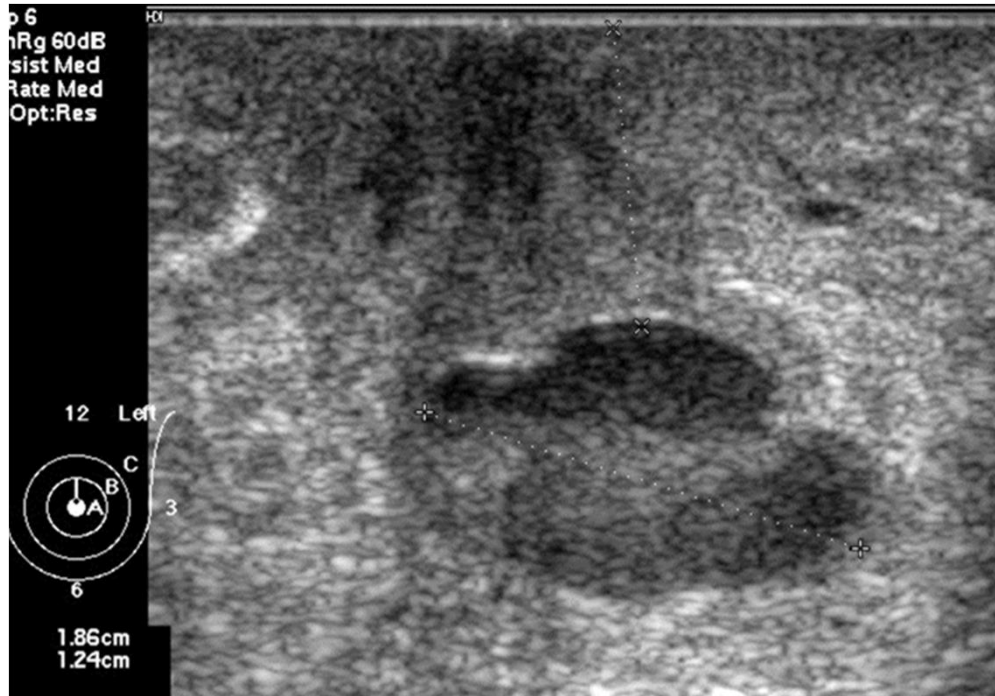
É

SIN

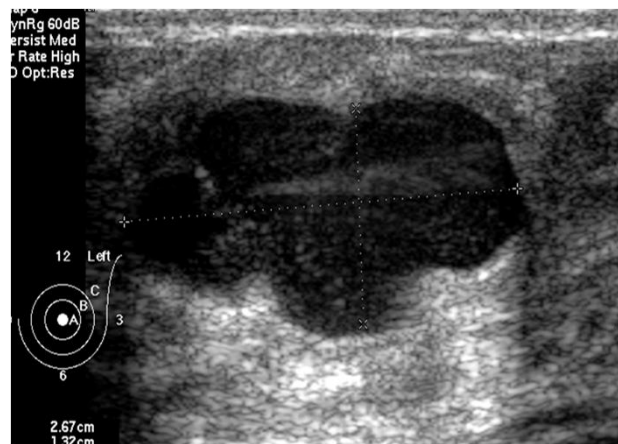
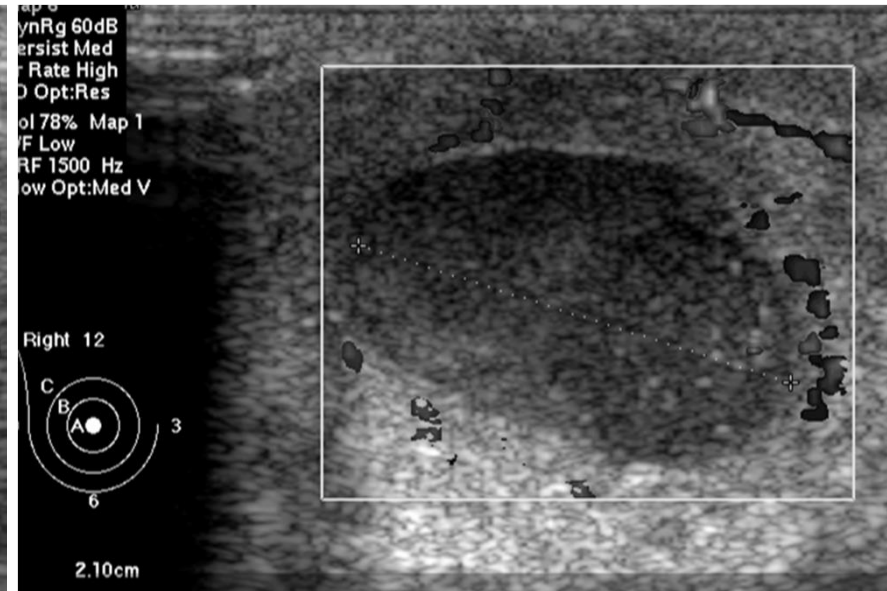
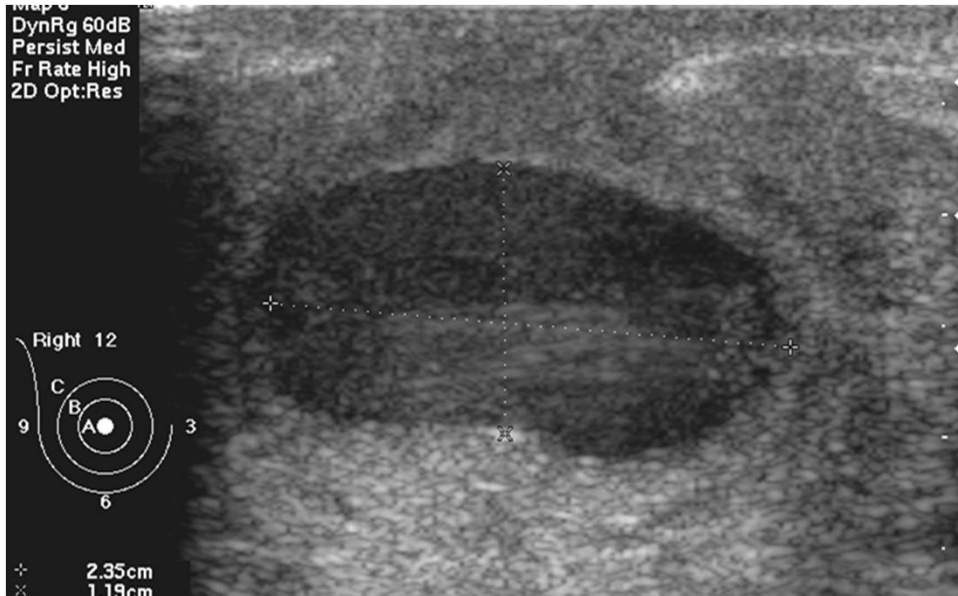
PO MIESI CU

TORBIEL ZAKA ONA SUTЕК LEWY

DZIEWCZYNIKA 14 L

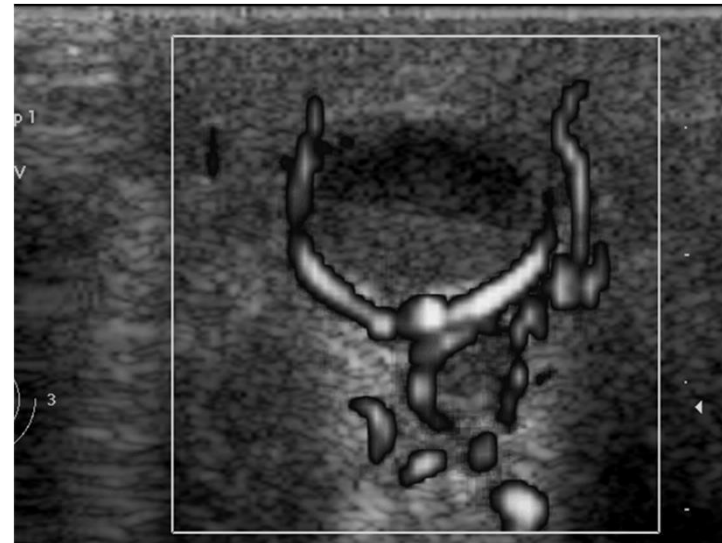
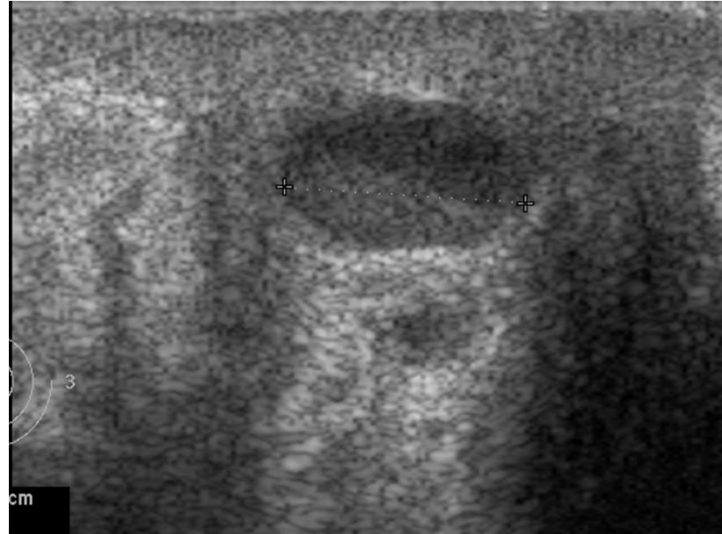
DEX

SIN

CH/ OPIEC 15 L - GINEKOMASTIA

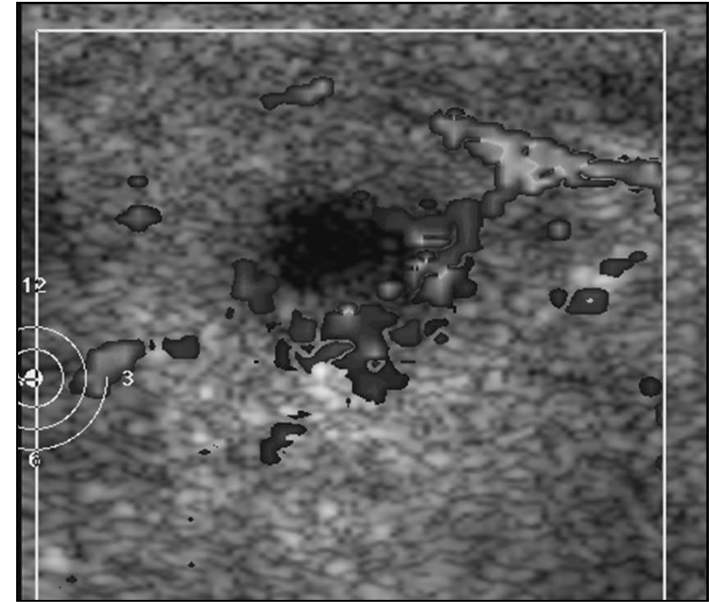
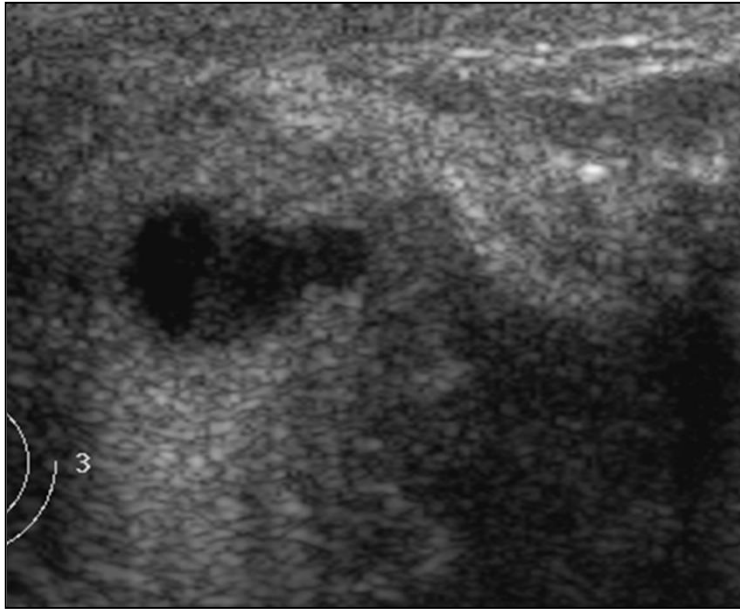
É DEX

É SIN

ROPIE

nieregularna przestrze pęnowa

zawarto pęnowa o różnej echogeniczności

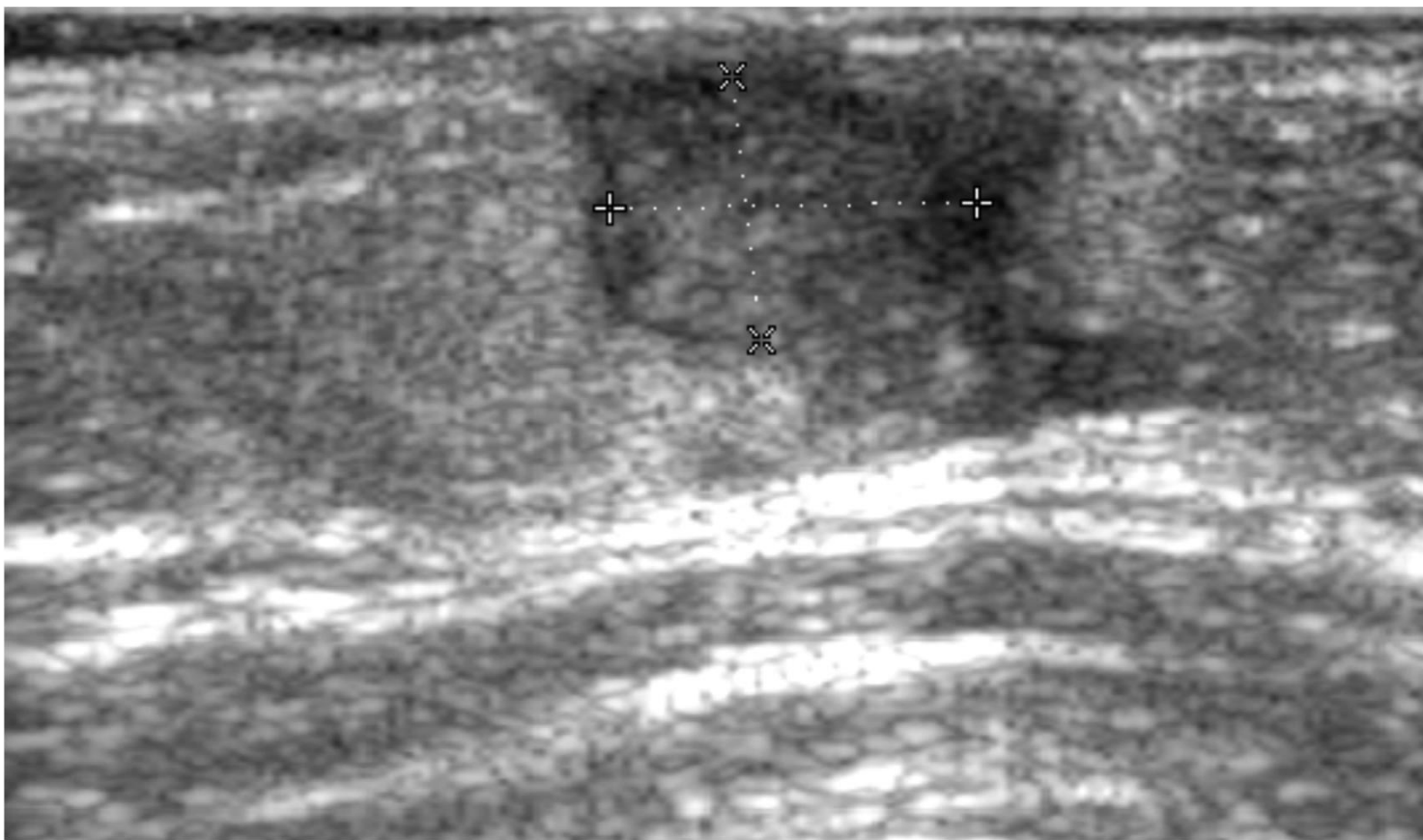
nierówne zarysy

gruba torebka

zwiększony przepływ naczyniowy w okolicy

ROPIE ó NIEMOWL

DZIEWCZYINKA 4/12

/ AGODNE GUZY LITE

GUZY LITE
- Z TKANKI GRUCZO/ OWEJ
GRUCZOLAKOW/ ÓKNIAK (70-90%)
M/ ODZIE CZY GRUCZOLAKO-
W/ ÓKNIAK OLBRZYMAMI
GUZ LI CIASTY
GRUCZOLAK

GUZY / AGODNE SUTKA

OSTRE, G/ ADKIE ZARYSY

DOBRCZE ODGRANICZONE

KSZTA/ T OWALNY

HIPOECHOGENNE

NIEWIELKI LUB MIERNY PRZEP/ YW NACZYNIOUWY

GRUCZOLAKOW/ ÓKNIAK

wielko 2-5 cm

owalny

hipoechogenny

homogenny

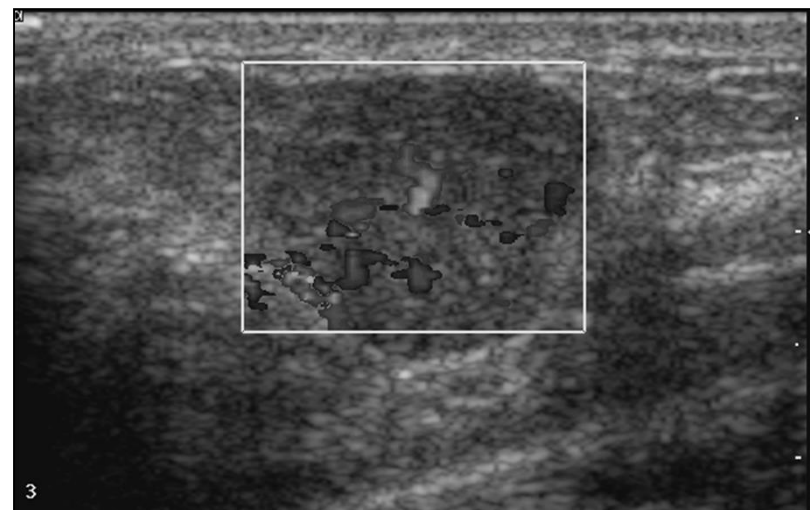
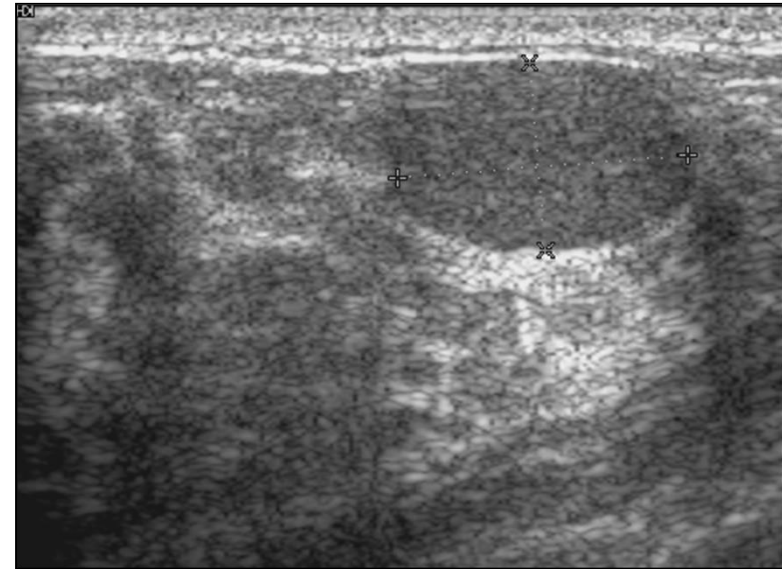
mnoгие 15-20%

obustronne 4%

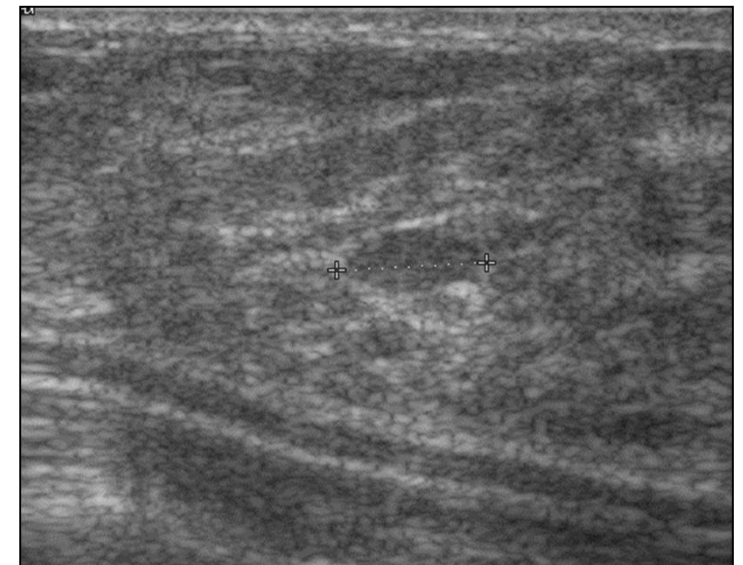
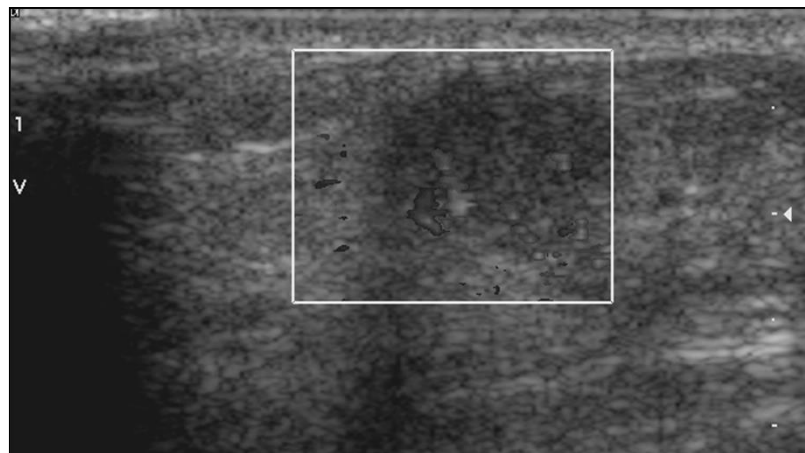
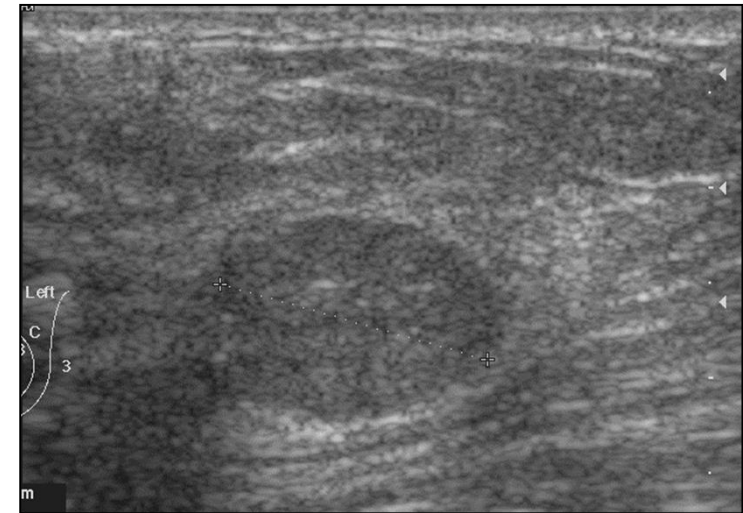
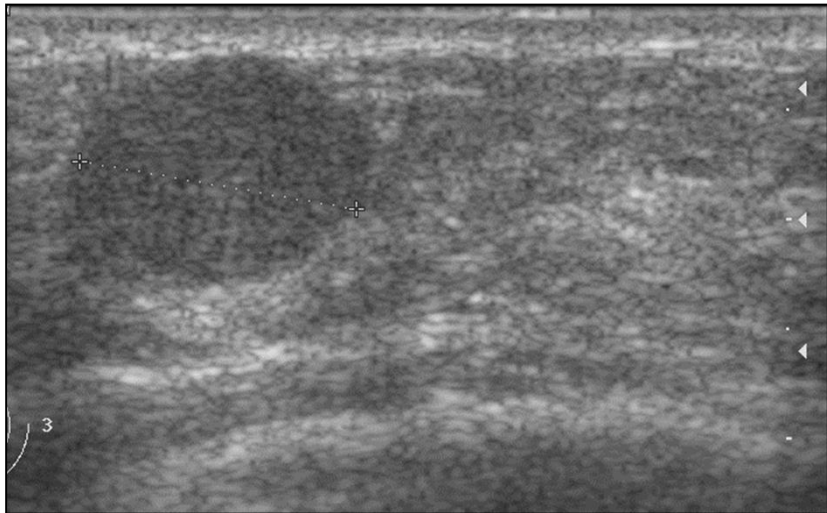
Nie/unaczynione

Powoli powi ksza si

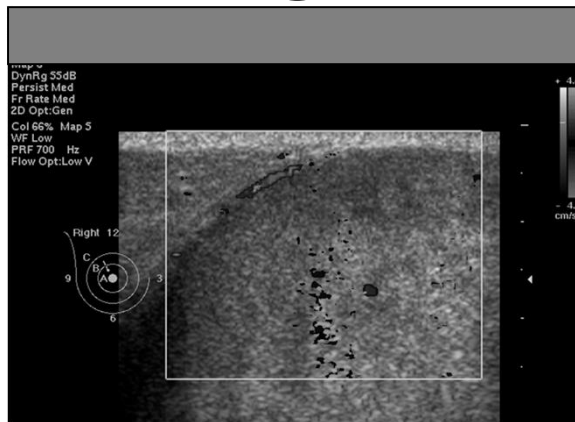
Nie boli

Wieloogniskowy obustronny gruczolakowłókniak 15-let dz.

M/ ODZIE CZY GRUCZOLAKOW/ ÓKNIAK OLBRZYMI

wielko > 5cm

owalny, okr g~~o~~

szybki wzrost

stwierdzany rzadko - 1%

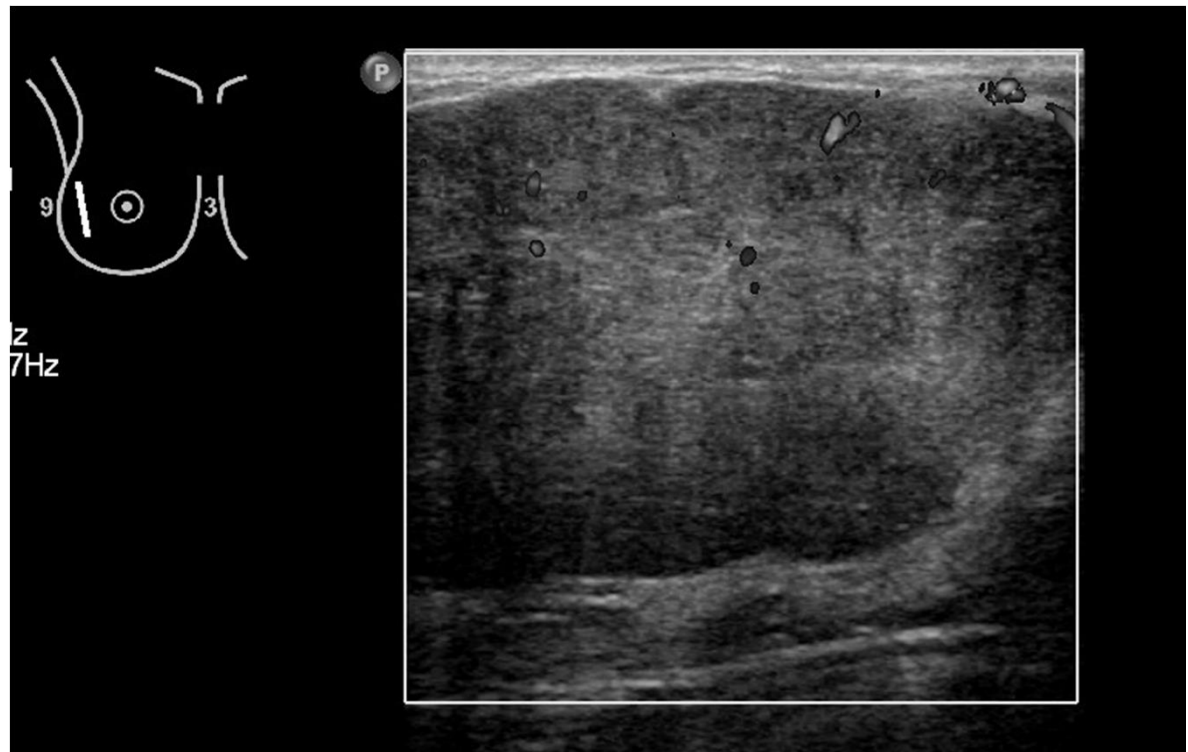

M/ ODZIE CZY GRUCZOLAKOW/ ÓKNIAK OLBRZYMI

Dziewczynka lat 14

Obserwuje powiększenie
jednej piersi od 6
miesiący!

Wymiary: 55x34mm

GUZ LI CIASTY

wielko 3 - 4 cm

szybki wzrost

bezbolesny

bardzo rzadko 1%

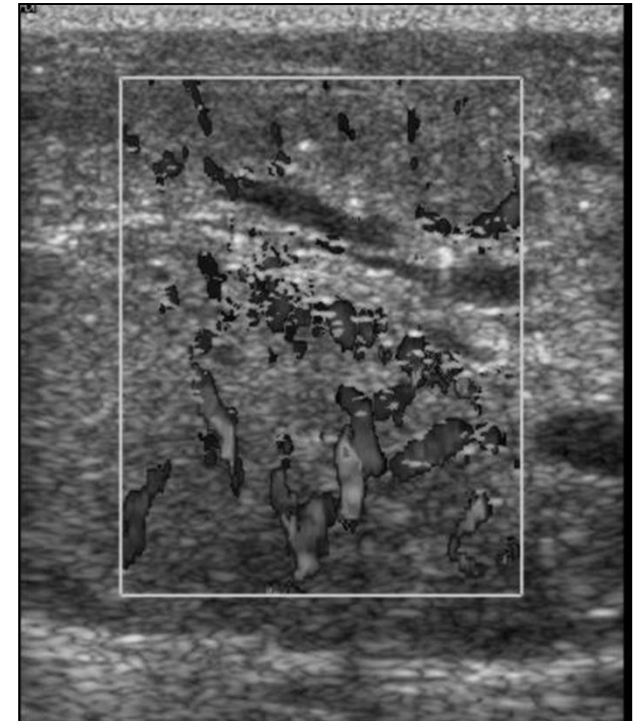
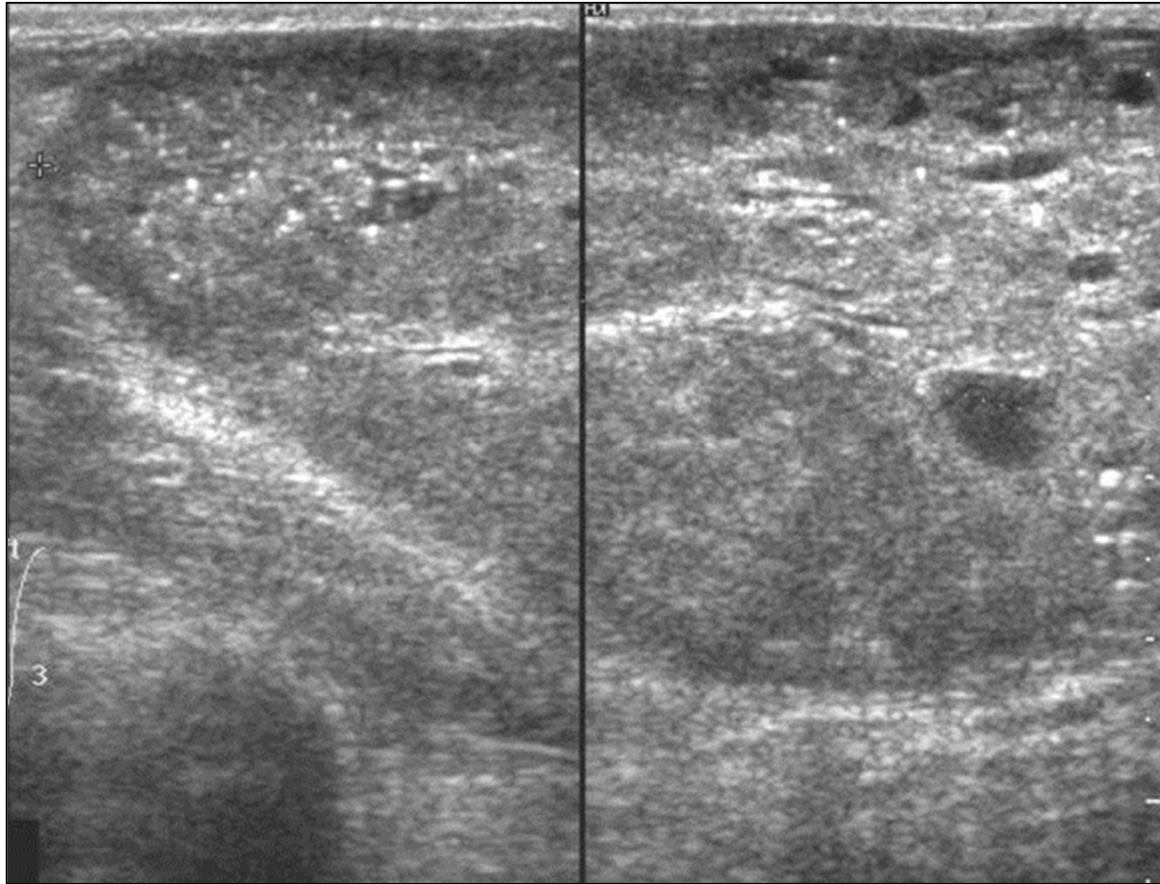
posta łagodna i złośliwa

nawroty 16 - 28%

W USG jak gruczolokówłkniak

GRUCZOLAK

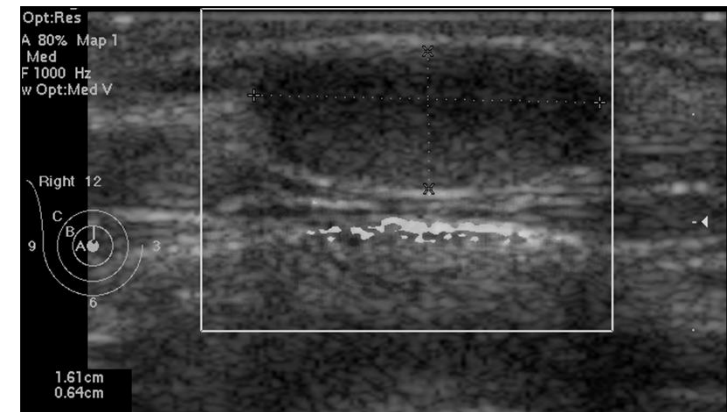
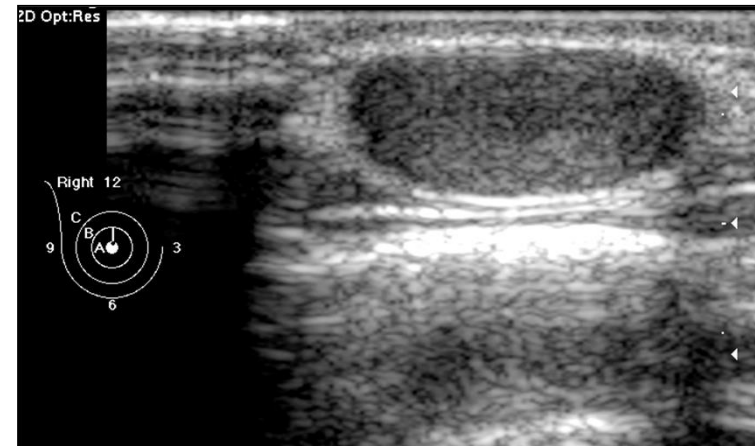
GUZY SUTKA Z TKANKI POZAGRUCZO/ OWEJ

W/ ÓKNIAK

T/ USZCZAK

NACZYNIAK

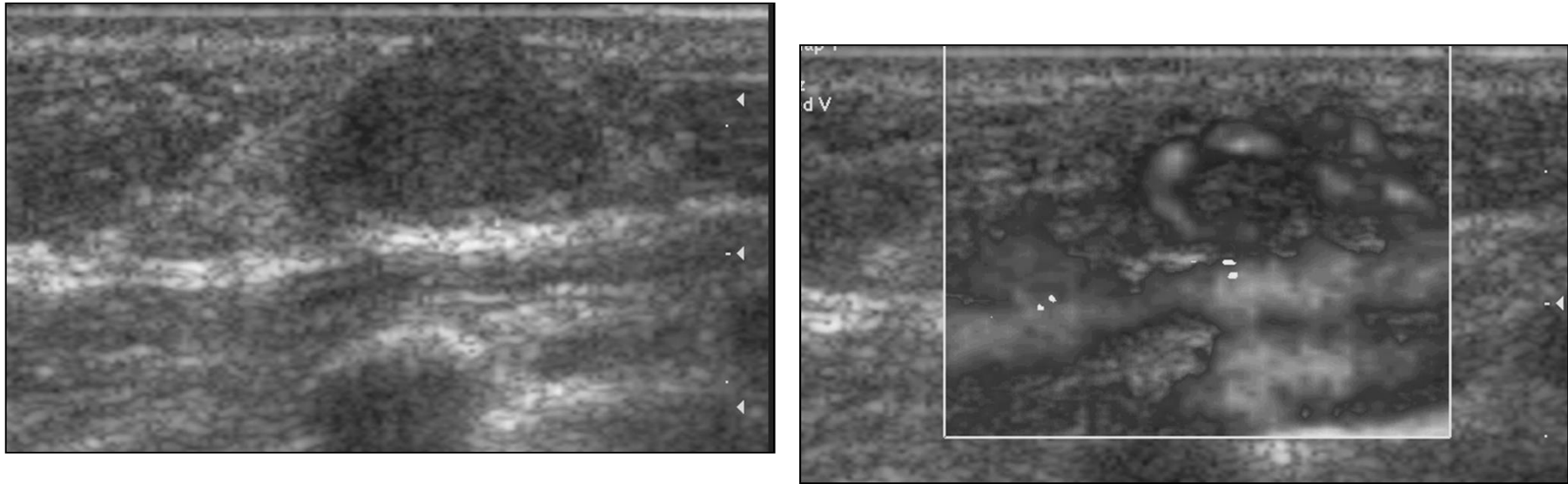
NERWIAKO-W/ ÓKNIAK

dziewcz ta i chępcy w ka dym wieku

NACZYNIAK

DZIEWCZYNKA 6/12

W okresie niemowlęcym i wczesnodziecięcym

Niemowlęcym i wczesnodziecięcym - znamiona na skórze

W USG: lita, hipoechogenna zmiana

z dużym przepływem naczyniowym

GUZY Z/ O LIWE

GUZY Z/ O LIWE

- bardzo rzadkie w okresie dojrzewania, <1% guzów sutka
- wtórny nowotwór z ~~C~~ liwy po leczeniu innego nowotworu

PIERWOTNE

GRUCZOLAKORAK

- POSTA M/ ODZIE CZA

Z/ O LIWY GUZ LI CIASTY

GUZY Z/ O LIWE

WTÓRNE - META

CH/ ONIAK Z/ O LIWY

BIA/ ACZKA

MI SAK POPRZECZNIE PR KOWANY

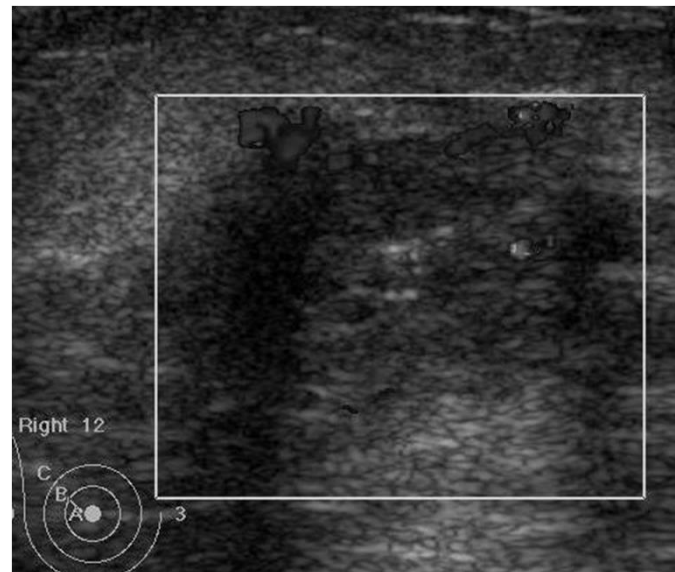
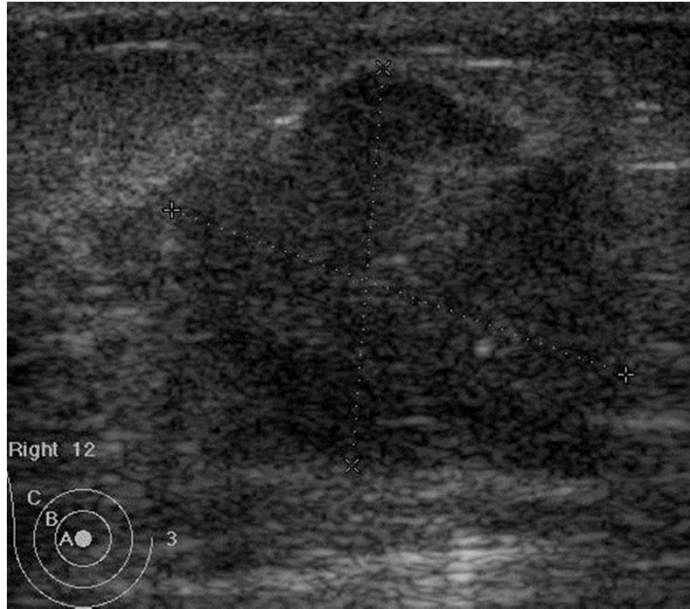
ZWOJAK ZARODKOWY

MI SAK EWINGA

PNET

CZERNIAK Z/ O LIWY

GRUCZOLAKORAK

ULTRASONOGRAFIA:

- pozwala na OCEN ROZWOJU sutków u dzieci
- jest pomocna w ocenie i monitorowaniu ZABURZE HORMONALNYCH
- pozwala na stwierdzenie obecności TKANKI GRUCZOŁOWEJ SUTKA i odróżnienie jej od innych tkanek i struktur patologicznych
- jest pomocne w diagnostyce POWIKSZENIA SUTKÓW, potwierdza lub wyklucza obecność nieprawidłowej masy oraz pomaga określić charakter guza

LITERATURA:

É **š** **Ultrasonografia pediatričnaö**
M.J.Siegel

É **Breast US in Children and Adolescents**
Radiographics November 2000

Dzi kuj za uwag